

త ర హా లు

అసలు మనిషి తరహానే అంతనుకుంది సావిత్రి. కాకపోతే మరేవెంటి? కవు దాటేక తెప్పను తగలబెట్టేరకవాయె! అసలతని తీరే అంత. అందుకే గానుకు కాఫీ గుక్కతిప్పకుండా తాగేసింది, మళ్ళీ నూటాడకండా! అతను కాస్త కొప్పడాడే అనుకోండి. అంతమాత్రానికి ఇంకా సారైనా అడక్కుండా ఆమె ఈ పని చేయడం ధర్మమా, భార్య లక్షణమేనా, అని ఎవరేనా అడగవచ్చు. సావిత్రి తేలివి తక్కువది కాదు, అభాంశం అంత తన వివాద వేసుకోవటానికి. 'ఇన్ని సంవత్సరాల నుంచి కాపరం చేస్తున్నానాయె! ఇంత మాత్రం చెయ్యలేకపోతే ఈ మనిషిలో పడేకన్న ఏ సుయోగియ్యో చూసుకుని వుండును!' అంటుంది ఖండితంగా.

అసలే చిన్నప్పట్నుంచి కాస్త పెంకి ఘటం అని పేరు ఉండనే వుంది, భక్తి తప్పినా ఘటం దక్కలే చాలంటుంది సావిత్రి. సాయంత్రానికి పాను కాఫీ పాడయా ఏలాగూ ఇంటికి వస్తుంది. అంటే తనకు కావలసింది. ఓ రెండు మాటలు అత నంజేమాత్రం అదొక తక్కులోది కాదు.

ఎదురుగా బల్లవిడ గాను. అందులో వేడిగా పొగలుగక్కే కాఫీ కళ్ళబుడం లోనే ఏదో రాసుకుంటున్న వాడల్లా తలెత్తి సివంపూనివవాడిలా ఆన్నాడు విశ్వ నాథం: 'తాగవని చెప్పటా? చెప్పకాఫీ... కొంప గుల్లచేస్తోంది. తీసుకుపో యిక్క ణుంచి!'

క్షణంసేపు సావిత్రి నిర్ఘాంతపోయింది. 'ఎందుకండీ! అంత నోరుచేసుకుంటారా? వద్దంటారని నేనేవచ్చా కలగన్నానా?' అంది కాస్త నొచ్చుకుని.

'ఎందుకు కలగవాలి? నిన్న సాయంత్రం చెప్పటా? ఒకసారి చెప్పే మనిషికి బుద్ధం దాలి' తలవంచుకునే అన్నాడు విశ్వ నాథం.

'బాగుండండీ! మీరు కాఫీ వడంజే మానెయ్యక, పోనీ తాగుతారేమానని తీసుకు గావడంకూడా బుద్ధి గడిచినే. ఇంకాగో

మావండి! ఇవారే కాఫీ ఎంత బాగుండో మావండి! మరి వదిలేస్తే వృధాగా...'

'కొంప గావున్న వాళ్ళని ఇలాటిమాటలంటే నిజంగా ఉడికించటమే. విశ్వనాథానికి అరి కాలిమంట నెత్తికొచ్చింది. 'ఇహ చాలిం చండి కాఫీ వర్తన! రుచిమాసి తాగడానికి నేనేం నీలాగ కరువ్యాచిపోలేదు! అదేదో నుజ్వే తీర్గో అనుభవించు ... వెళ్ళిక్క ణుంచి' అన్నాడు.

'సరేతండి బాబూ! ఇహచాలు. నేనే తాగుతాను హాయిగా!' వెనుదిరిగి వెళ్ళా కంటి కొసలలోనుంచి ఓమారు ఓర గా చూసింది సావిత్రి. చివర 'హాయిగా' అన్న మాటకి విశ్వనాథం తావరం నసాళాని కంటిందనే చెప్పాల్సి. నిప్పలు కరిగే స్తున్నాడు కళ్ళల్లోంచి. మరు నిమిషంలో నాగులుక్కల్లో గానుకు కాఫీ పరమా

వి. యస్. కళ్యాణి

నందంగా ఖాళీచేసింది సావిత్రి. 'సిగ్గులేని ఘటం' అనుకున్నాడు విశ్వనాథం.

సావిత్రి కొక ధీమవుంది. ఆపవడప్పకు కాఫీవిడ వేచీలువచ్చి మానెయ్యడం, మర్నాటినుంచీ తిరిగి యధాప్రకారంగా తాగుతూండడం విశ్వనాథానికి పరిపాశే. అందుకని సావిత్రి ఆవిషయం ఆప్టే పట్టించుకోవడం ఆలావుంచి, ఆ పేళ్ళ సంతోషంగా రెండు గానులూ తనే పట్టించేసింది! వైగా కొంపవస్తే మానేయడం ఉత్తమం అని కూడా అనింది!

అసలు వాళ్ళిద్దరిమధ్యా తరుచు కాఫీ విషయంలో తగాదాలు, మూలివిరుపులు, ముక్కు విరుపులు, ఎడవెడముఖాలూ కలుగుతూండడం అలవాటు. మళ్ళీ యిద్దరూ ప్రతీ ఉదయం తప్పక 'టండమ్'గా కాఫీ స్వీకరించేవారే. కాని చిత్రమేమిటంటే విశ్వనాథంలో - అది దురుణం అనాలా, సద్గుణం అనాలా ఆ పరమాత్ముడికే నేలును - ఒకగుణం వుంది. పతీ ఉదయం

తాను కాఫీ తాగుతున్నాడంటే అది భార్య ఏడ్చిపోతుందనే కాని, తను మనఃపూర్వ కంగా తాగడం కావని బల్లగుద్ది చెప్పాడు విశ్వనాథం! 'వెళ్ళవ కాఫీ! మంచినీళ్ళపాటి చెయ్యిడు!...' అంటాడు. సావిత్రి కది నబ్బిదు. కాఫీవిలువ అవిడకి బాగా తెలుసు. తన దృష్టిలో అంత విలువైన వస్తువును అతడంత హీనంగా చూడటం అవిడ సహించలేదు. ఈవిడని ఉడికించటానికో, లేకపోతే తనకున్న కనికార్తీకో అజేమాలు పడేపడే అంటాడు విశ్వనాథం.

తాను పురుషుడు కాబట్టి ఎప్పుడూ ఓ మెలు వైసుండాలన్న సంగతి అతడెప్పుడూ, ఆఖరికి కలలోకూడా మరిచి పోడు. అందుకనే సావిత్రి 'ఏరుదాటేక తెప్పగాల్చేరకం' అనుటం. లేకపోతే రెండు పొద్దులూ - ఇంకా తనను తేచ్చి యిస్తే మరోసారి కూడా - కాఫీ తాగు తూనే అది ఏదో అననసరమైన వస్తువులా కల్పడం ఏమంతి బాగు? పోనీ అంత విలువ లేని కాఫీని తాను త్రాగడం మానేగాడా? అడిలేదు. అంతకాడికి యిన్ని శాపనారాలు పెట్టడం దేనికి? అంటుంది సావిత్రి. 'నేను మానెయ్యకపోడానికి కారణం నుజ్వే! అంటాడు విశ్వనాథం. అవును. తనొక్కతే తాగుతే బాగుండదని తనకే అదోలా లోచి భర్తకి యిస్తూవుండడం నిజం. 'నేనిస్తే మీరు తాగాలని తేడుగా!' అంటుంది సావిత్రి.

కాఫీపాడరు తెప్పన్నప్పడో, లేక ఇంటి జమా ఖర్చులు వేస్తున్నప్పడో కాఫీ కయ్యే ఖర్చుమాస్తే విశ్వనాథంమనస్సు చుఱుఱుచుంటుంది. అటువంటిప్పడల్లా భార్యవిడ బుసబుసలాడడం రివాజు. 'వెళ్ళవ కాఫీ...ఎందుకూ పనికిరాని తాగుడుకు యంతి ఖర్చా? - ఇక సంసారాల్ని మాట గట్టి ఏట్లో విసిరి సవ్యాసం వ్రుచ్చుకోవచ్చు ముందు నెలనుంచి నువ్వే కాఫీకి స్వస్తి చెప్పాల్సింది. నే నసలు పాడక తీసుకు రాను.'

అలా ఆనందం సావిత్రి నవుణ్ణి

టుంది—పైకి కొడు సుమండీ! మగ్గు మగ్గు విసుస్తుంది కూడా.. ఎన్ని సాగ్గు తిన లా అన్నావో అలా ఎన్ని నెలలు గడిచిపోయాయో విశ్వనాథానికి గుర్తుండదు.

‘ఇనోక అలవాటా? దర్గాగా మా నె య్యొచ్చు’ అంటాడు. కాబట్టి ఎన్ని వాగ్యానాలు వచ్చినా తను మా నెయ్యొత్పించే కాని, ఎన్ని తిల్లు తిన్నా, ఎన్ని కన్నీళ్లు కారినా సావిత్రిమాత్రం ఆపిచ్చి పని ఎప్పుడూ చెయ్యగల. తీరేగా తాగి మరీ ఏమిస్తుంది అంతగా అయితే... ఈ విషయంలో మాత్రం సావిత్రి సహనం ఎంతైనా అభినందించదగినదే

‘కాఫీ తాగడంమాత్రం తప్పదు ఎన్ని చేచీలు పెట్టుకున్నా!’.. సావిత్రి ఆమాట అంతక్రితంలోజూ సాయంకాలం అనడం అక్షరాలా నిజం. మరీ చేచీ అక్కడే వచ్చింది! ‘ఇంతమాట నువ్వు అనగూడనిది తాగనే అనుకో అది నీకోసం గాని నా కోసం కాదు పైగా నన్ను దెప్పిరాదు న్నావా?.. ఊరుకుంటూంటే మరీ రెచ్చి పోతోంది పొగరు!...’ అన్నాడు విశ్వం. కోపం వస్తుండేమో అని సందేహించినా అనకుండా ఉండలేకపోయింది సావిత్రి

‘అంటే ఆపివేయండి? ఉన్న మాటంటే—నాలుక కొరుక్కొంది సావిత్రి. ‘ఆ మెమాట కూడా అను. ఉన్నమాటంటే ఉలుకెక్కువని! తాగడం మానేని ముఖానివి నీలో నువ్వేవక పైగా నన్నంటావా? నన్ను నాడానికి నువ్వెవరు? నేను పంపాదించావో! నన్ను నే అధికారం లేదు నీకు—’

పాపం! సావిత్రికి అభిమానం వచ్చింది. అయినా తనకు కాఫీ అవసరం అన్నమాట నిజమే. కాని యింతలోకే అధికారాలూ, అసాధికారాలూ తోటిపోడం దేని కి?.. తనేదో మాటవరదకి ఆంది ఆ మాట! బాగుంది! తను మాటవరదకంటే అతనికి కూడా అల్లా అనిపించాలని తననుకోడం వారబాటు. అతని కది, పైగా ఒక ఆడ గాని చేతి అంతమాట, అంగులోనూ అంత బియ్యంగయంగా, అనిపించుకోటం శిరస్సు తోట్టేసినట్లు కాదు!.. ఏది ఏమైతేనేం అతను ఆనాళ్లనుంచీ కాఫీ సుఖంకోకూడనిది కేవలం చేసుకున్నాడు

విశ్వనాథం కాఫీ తాగి రెండుగోజులయింది సావిత్రిక మనస్సులో కష్టం లేదనడం వారబాటు, కాని కాఫీ తాగడం మాత్రం మానేగు ఈసారి విశ్వనాథం బాగా పట్టుదలమీదే ఉన్నా డనుకుంది సావిత్రి మగ్గులో తీసుకెళ్ళి యివ్వాలనుకున్నా తనతాడనే భయంతో వెనుకంజ వేసింది

యూడోనాడు సాయంత్రం విశ్వనాథం ఆఫీసునుంచి ఇంటికి వచ్చాక తిరిగి బైటికి

‘ఏమండీ! అలా వున్నారా?’ అంది దగ్గరగా వచ్చి

‘ఎలావున్నావో? బాగానే వున్నాను’ అన్నాడు ముక్త సరిగా, మాట్లాడడం యిష్టంలేనట్లు.

‘మీ రలా అంటేమాత్రం మానేవారకీ తెలియదేమిటి?...తలనొప్పిగా వుందా?!’..

‘ఏదో కొద్దిగావుందిలే. నువ్వు మరేం చెంగపడక్కలేదు!’ అన్నాడు వెళ్లసరంగా విశ్వనాథం. సావిత్రి కి జవాబు కష్టం కలిగించింది ‘మొగవాలింతకన్నా సోమ్యంగా ప్రవర్తించారా యేం? వాళ్ల తీరే అంత అందులో భార్యలదగ్గర ఇహ చెప్పనే అక్కలేదు!’ అనుకుంది సావిత్రి మర్నాటి ఉదయానికి కూడా తలనొప్పి తగ్గలేదు - నెలవు చీట్ రాస్తుంటే అనుకుంది సావిత్రి ‘పోనీ యూస్కో’ గాని మరేదైనా వేసుకో రాదుటండీ?’

‘అన్నీ అయ్యాయి. అంత మాత్రం తెలియక్కోదు!’ ఈ మాటూ కొట్టినట్లు గానే జవాబు చెప్పాడు! సావిత్రికి నిజం గా కోపంవచ్చింది ఇంక మరీ బుట్టాడకూడదనుకుంది. మధ్యాహ్నం కి ఒళ్లుకూడా కొదిగా వేడెక్కినట్లుంది సావిత్రికేమీ తోచలేదు ఎలాగో ఆలోచించింది సావిత్రి మెరుపులా తట్టించోక ఊహ. ఆమె పెదవులమీద చక్కని చిరు నవ్వు చిందులుపేసింది. కాఫీ మాడుకోజు ల్నుంచీ తాగకపోడంమూలన కాబోలు ఈ తలనొప్పి! ఎలాగైనా ఆ కాఫీ కాస్త తాగినేనే తగ్గవచ్చు. ఈ ఊహ తన కింతకు ముందు తల్లనేలేదు!.. నెమ్మదిగా నాయి్య అంటించి చక్కని కాఫీ తయారుచేసింది గ్లాసుతో తీసుకోచ్చి మంచందగ్గరగా నిలబడి పీచించింది. అతను కళ్లు తెరిచాడు - ఎట్టగా బోళ్లుతూగున్నాయి. ‘ఇదుగో పక్కంటావిడ ఏదో పోడిరిచ్చింది. అది కాఫీలో కలిపి తాగితే తలనొప్పి తగ్గుతుందిట. లేవండీ! యిదుగో తీసుకోచ్చాను’ అంది

‘కాఫీనా? తీసుకోవ్వో మారీలో పోయ్యో’ అన్నాడు విశ్వం

‘నామాట వినండీ! పోనీ నాకోసమేనా! మీకు కాఫీ అక్కలేకపోయినా ఇదివరకంతా నాకోసం తాగలేదా? - అల్లానే తాగరా!...చల్లారిపోతూంది..’ అంటూ బాలిగా ఆ తనికళ్ళల్లోకి చూసింది. ఏ కళ్లనున్నాడో విశ్వనాథం లేచాడు. ఆశ అప్పది అందరికీ వుంటుందిగా! ఓమూల తల పగిలిపోతోంది. తాగి చూస్తూం అనుకున్నాడు. పైగా ఇది తన కిష్టమై తాగటం లేదని సావిత్రికూడా తెలుసుకుంది! ఇంక ఫర్వాలేదు. రెండుగుక్కల్లో కాఫీ తాగేసి గ్లాసు సావిత్రి కందించాడు. అమ్మయ్య! అనుకుంది సావిత్రి.

సావిత్రి ఆ విషయం ప్రస్తావించనూలేదు. ఒక్కటిమాత్రం నిజం ఆగోజూ సాయం త్రమే విశ్వనాథం ముస్తాబై పికారు కల్లిన మాట మాత్రం నిజం. ‘కాఫీతోనే తగ్గిం దనుకుని నవ్వుకున్నా పైకి అనడానికి సావిత్రి సాహసించలేదు. నొప్పి తగ్గిం దనడానికి విశ్వనాథం సిగ్గుపడేనావుండాలి ఏది ఏమైనా ఎవరూ ఆ విషయమై ప్రస్తావించలేదు. ఆ మర్నాటినుంచీ అతినూ కాఫీ తాగుతున్నాడు! బహుశా తనకోసం తాను తాగుమాన్లు సావిత్రి ఒప్పుకుం దని ధీమా అయివుండాలి!

నెలాఖరున ఇరవైలోమ్మిదో తారీఖుకే కాఫీపాడి అయిపోయింది. ‘కాస్త ఆఫీసు నుంచి వచ్చేప్పుడు రేపు కాఫీ పోడరు కూడా తీసుకుండి’ అంది సావిత్రి అంత క్రితంలోజూ రాత్రి. ‘అప్పుడే అయిపో యిందా పోను పోడరా? రట్టించి అడి గాడు విశ్వనాథం.

‘అప్పుడే అయిపోయిందా అంటే నే నేవన్నా లి నేస్తున్నాననామీ ఉండేక్కో? పొగుడం గా తిరిగి అడిగింది సావిత్రి

‘మరింత త్వరగా ఎల్లా అయిపోయింది? ఆక తప్పక నువ్వే మింగేసివుండాలి’ అన్నాడు. ‘పైగా నెలాఖరుని పైన నెలా గుంటాయి? రెండో తారీఖు వరకూ నోటికి తాళం వేసుకో!’

సావిత్రి కిమాట లలనాటే. అంచేతనేవయ్యింది

‘మీకే తలనొప్పి వస్తుంది? నాకేం?... అప్పుకు తలనొప్పి పాపం ఎలా తగ్గిందో గుర్తుకు తెచ్చుకోండి!’.. అంది కొంచెం పెంకతనంగా

‘ఓహ! ఇంతోటి చెగవ కాఫీకే తగ్గిం దింటావ్! సిగ్గులేకపోతేసరి వెసుగున్న ఆస్పర్తీబిళ్ళ లప్పటికి పనిచేసి తగ్గివుం దాలి కాని నీ కాఫీకి కాదు! మాటలు నేర్పిన ఆడదానవు. నదురూ బెదురూ లేదు!’.. సావిత్రి నూరుమాట్లాడలేదు.

తొకక మళ్ళీ కాఫీ కాచింది. విశ్వ నాథాని కిచ్చింది. ‘అక్కరే దిన్నాడు రాత్రి కోపం చల్లారలేదని సావిత్రికి తెలుసు. అల్లా ఒకసారి దగ్గరకి తీసికెళ్ళి గ్లాసు చూపెట్టకుండా తనే తాగేస్తే మరీ తెగించిం దనుకుంటాడని అది భయమే!.. బాగ్రత్తగా మూతి పెట్టివుంచింది ఆఫీసుకు వెళ్ళా అతను డబ్బాయి జేబులో వేసుకు నెళ్ళడం సావిత్రి మాసింది అవి ఎలాగూ కాఫీ పోడరుకేనని తనకు ఖచ్చితం గా తెలుసు! సాయంత్రానికి కాఫీ పోడరు ఇంటికి రావడం తిథ్యం! మర్నాడు విశ్వ నాథం తాగడంకూడా తిథ్యం! అతను ఆఫీ సుకి అటు నడవగానే ఇల్లు గ్లాసుడు కాఫీ సావిత్రి గొంతులోకి వెళ్ళిపోయింది. అతని తరహా అది! ఈవిడ తరహా యిది! ఇద్దరూ ఘటికులే...అంచేత వారి సంసార శకట